

Parlamentul
Republicii Moldova

DB4-07 nr. 582
15 noiembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind pentru modificarea unor acte normative (nr. 396 din 08.11.2023)

Direcția generală juridică a examinat, *în mod prioritar*, proiectul de lege menționat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și a prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de deputatul în Parlament, dl Igor Chiriac, fapt ce formal, corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova. Analizând proiectul de lege prin prisma institutului dreptului la inițiativă legislativă și ale etapelor de elaborare a actelor normative, prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, menționăm că autoritatea responsabilă de asigurarea și promovarea politicii statului în domeniul reformei sistemului de justiție și a determinării jurisdicției de investigare a Procuraturii Anticorupție este Guvernul Republicii Moldova, care prin intermediul Ministerului Justiției, inițiază și elaborează proiectele de legi respective, asigurând completitudinea dosarului proiectului de lege și transparența, dar și calitatea procesului de reformă potrivit Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea articolului 270¹ din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (competența Procuraturii Anticorupție), Articolul V din Legea nr. 245/2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) și articolul 181² din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002.

3. Potrivit notei informative, proiectul de lege are drept scop ajustarea legislației sub aspectul asigurării că în competența Procuraturii Anticorupție se includ toate tipurile de infracțiuni de corupție prevăzute de Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, ratificată prin Legea nr. 158/2007, și anume: delapidarea și spălarea de bani, includerea în mod intenționat a unor date incomplete sau false, neinclusiunea intenționată a unor date în declarația de avere și interese personale, atunci când aceste infracțiuni sunt comise de oficiali de nivel înalt. Modificările propuse vor permite concentrarea Procuraturii Anticorupție asupra realizării acțiunilor de investigare a infracțiunilor de corupție comise de funcționarii de nivel înalt și oferă mai multe mijloace de combatere a fenomenului corupției, care constituie unul dintre principalele priorități ale statului.

4. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art.72 din Constituția Republicii Moldova.

5. Semnalăm asupra modificărilor frecvente aduse art. 270¹ din Codul de procedură penală, care, de la începutul anului curent a fost modificată prin Legea nr.83/2023 și Legea nr.245/2023 (în vigoare din 22.08.2023). În acest context, relevăm, că potrivit art.64 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 propunerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv. La fel, reliefăm despre necesitatea respectării principiului stabilității normei juridice, reglementat la art.3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017.

II. Obiecții de conținut și tehnico-legislative

1. La Art. 1, pct. 1,

- **alin. (1) pct.1) lit. a)**, propune atribuirea în competența Procuraturii Anticorupție a infracțiunilor prevăzute la art. 324-335¹ și art. 352¹ alin. (2) din Codul penal nr. 985/2002, dacă acestea au fost săvârșite de persoana a cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova, sau care este investită în funcție, prin numire sau alegere, de către Parlament, Președintele RM sau Guvern, fiind *exceptați* din categoria subiecților respectivi, primarii și viceprimarii orașelor, satelor și comunelor, consilierii raionali, consilierii locali ai orașelor, satelor și comunelor.

Cu referire la subiecții exceptați sus menționați, semnalăm că, potrivit art. 5 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sunt consiliile locale și primarii, iar în raioane sunt consiliile raionale și președinții de raioane. Totodată, potrivit art. 49 alin. (2) din aceeași Lege, președintele raionului este asistat de vicepreședinți. În atare circumstanțe, observăm că președinții și vicepreședinții de raioane nu se regăsesc în cercul subiecților exceptați anterior menționați. Pentru considerentele expuse, sugerăm reanalizarea normei sub aspectul precizării dacă reglementările propuse se referă sau nu, inclusiv la *președinții și vicepreședinții de raioane* ca categorie de subiecți ce nu intră în sfera subiecților infracțiunilor prevăzute la art. 324-335¹ și art. 352¹ alin. (2) din Codul penal nr.985/2002 atribuite în competența Procuraturii Anticorupție, alături de primarii și viceprimarii orașelor, satelor și comunelor. Drept urmare, în cazul regăsirii acestora în categoria respectivă, urmează a se efectua modificările de rigoare.

Sub un alt aspect, pentru unitate terminologică și în acord cu prevederile Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (art. 4) și ale Legii nr. 436/2006 (art. 5), propunem substituirea textului "orașelor, satelor și comunelor" cu textul "*orașelor (municipiilor), satelor (comunelor)*" în ambele cazuri a prezenței acestuia în norma propusă.

La fel, în vederea menținerii unității terminologice în acord cu Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, sintagma "conexe corupției" se va substitui cu sintagma "*conexe actelor de corupție*" (art. 259 alin. (3), art. 345 alin. (1)).

2. La **Art. II pct.3**, cu referire alin.(5), considerăm pertinentă excluderea cuvintelor „și organul de urmărire al” ca fiind de prisos.

- la **alin. (5¹)**, pentru un spor de precizie normativă propunem detalierea termenului propus de "10 zile" în sensul indicării "*zile calendaristice*" sau "*zile lucrătoare*".

3. La Art. III,

- *partea introductivă*, pentru rigoarea redactării, propunem să fie expusă în următorul mod:

” **Art. III.-** Articolul 181² din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195) cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins: ”

Urmând aceleași considerente, se va redacta corespunzător și partea introductivă a **Art. I.**

- **alin. (6)** pentru asigurarea unei reglementări corecte, propunem ca textul ”Persoana care a săvârșit, în calitate de complice, acțiunile” să fie reanalizat și reformulat. În susținerea sugestiei menționăm că, potrivit dispozițiilor art.42 din Codul penal nr.985/2002, se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii, iar persoana care săvârșește nemijlocit fapta prevăzută de legea penală se consideră autor. Însă, din actuala formulare ”Persoana care a săvârșit” subînțelegem că norma se referă la calitatea de autor, dar nu calitatea de complice, după cum este scopul noilor reglementări.

4. Conform normelor de tehnică legislativă, articolele proiectului de lege care prevăd modificarea actelor normative, urmează a fi expuse în ordinea succesivă de adoptare a actelor legislative supuse modificării.

În concluzie, relevăm că la definitivarea proiectului de lege urmează a se ține cont de sugestiile expuse în prezentul aviz.

Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Ex: G. Tîpa
Tel: 820-241